

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 4Csp/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125207622
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcsová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2025:6125207622.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou Mgr. Kornéliou Harcsovou v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, v zastúpení: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom B., C., D. X-XX/X/XX, prechodne bytom C. E., F. XXX/X, o zaplatenie 1924,27 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou z 08.01.2025 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 1924,27 eur s príslušenstvom, ktoré pozostáva z istiny vo výške 1924,27 eur, z úroku vo výške 424,63 eur a úroku z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 1045,92 eur od 06.01.2024 do zaplatenia. Žalovanú istinu má podľa žalobcu tvoriť nesplatená istina spotrebiteľského úveru 1045,92 eur, dlžné splátky vo výške 878,35 eur, úrokové vyrovnanie vo výške 424,63 eur.

2. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní sp. zn. 33Up/41/2025 vydal dňa 22.01.2025 platobný rozkaz, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná odpor, ktorý odôvodnila tým, že žalobca uzavrel so žalovanou spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje nekalé neprijateľné podmienky, pretože zmluva obsahuje RPMN vo výške 20,8 % a ročná úroková sadzba bola stanovená na 9,009230 %, čo je neprijateľné a výška úrokov je v rozpore s pravidlami správania, t. j. v rozpore s dobrými mravmi, pričom priemerná úroková miera úverov v čase uzatvorenia úverovej zmluvy podľa štatistických údajov NBS, bola pre spotrebiteľské a ostatné úvery so začiatočnou dobou fixáciou úrokovej sadzby od 1 do 5 rokov stanovená 4,94 % ročne, preto žalovaná s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považuje dojednanie vo výške úrokovej sadzby za absolútne neplatné, pre rozpor s dobrými mravmi.

Ďalej žalovaná namietala, že v zmluve nie sú uvedené predpoklady na výpočet RPMN, výška RPMN v zmluve je uvedená nesprávne a v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2/ písm. j) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. V zmluve ďalej nie je uvedený termín konečnej splatnosti úveru. Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že postupoval primerane pri zosplatnení úveru, pretože oznámenie pred zosplatnením úverovej zmluvy datované 01.12.2023, bolo dané na poštovú prepravu 04.02.2023, žalobcovi sa vrátila zásielka, ako nedoručená dňom 29.12.2023, následne žalobca napriek tomu, že v oznámení poskytol žalovanej lehotu 14 dní odo dňa odoslania výzvy, už k 20.12.2023

úver zosplatnil a 21.12.2023 zaslal žalovanému výzvu na zaplatenie celého úveru – zosplatnenie, z toho vyplýva, že žalobca pri zosplatnení úveru nedodrжал postup podľa § 53 ods. 9/ Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka, keď žalovanú vyzval na úhradu dlžných splátok s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru, pričom mal spotrebiteľovi v omeškaní poskytnúť dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia, ako 15 od doručenia výzvy a až následne mal žalobca úver zosplatniť. Okrem toho žalobca, ako veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože neskúmal schopnosti žalovanej splácať úver, predložil len nebankový register klientskych informácií. Žalovaná čerpala finančné prostriedky vo výške 10493 eur a zaplatila žalobcovi celkovo sumu 15409,77 eur. V dôsledku uvedených pochybení žalobcu žiada súd, aby žalobu v plnom rozsahu zamietol, pretože zmluva podľa tvrdenia žalovanej je bezúročná a bez poplatkov.

3. Žalobca k podanému odporu vo svojom vyjadrení z 27.02.2025 namietal, že výška RPMN bola stanovená v zmysle § 53 ods. 6/ Občianskeho zákonníka, ust. § 1 ods. 2/ a 4/ Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., keď maximálnu výšku odplaty upravujú tieto zákonné ustanovenia konkrétnou číselnou hodnotou pre ostatné spotrebiteľské úvery ($2 \times 10,53 = 21,06$ %) a táto hodnota odplaty nebola prekročená zmluvnými dojednaniami v úverovej zmluve (úroková sadzba 19,1 %, RPMN 20,08 %), čo vyplýva zo súhrnných informácií o údajov o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2018. K námietke, že zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti, žalobca uvádza, že doba trvania zmluvy je zrejma, pretože v zmluve je uvedený dátum splatnosti prvej splátky a vzhľadom na uvedenie počtu splátok a ich splatnosti, aj dátum poslednej splátky.

Pokiaľ ide o jednotlivé predpoklady pre výpočet RPMN, tieto sú uvedené priamo v texte zmluvy, žalovaná čerpala úver s pevne stanovenou výškou mesačnej splátky 271,91 eur, s presne stanoveným počtom pravidelných mesačných splátok – 60, s pevne danou celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 16314,60 eur, so splatnosťou splátok vždy k 24. dňu v mesiaci a s intervalom prvej splátky. K námietkam žalovaného, že žalobca nepostupoval primerane pri zosplatnení úveru, žalobca poukazuje na skutočnosť, že už podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 je uvedené, že pri písomnostiach nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah. Oznamenie pred zosplatnením úverovej zmluvy zo dňa 01.12.2023, bolo dané na poštovú prepravu 14.12.2023 a bolo uložené na pošte. V zmysle úverových zmluvných podmienok žalobca považuje zásielku za doručenie, aj napriek tomu, že žalovaná si ju neprevzala, a to v súlade s fikciou doručenia.

Čo sa týka postupu žalobcu pred schválením spotrebiteľského úveru, žalobca súdu predložil interný dokument o posúdení bonity, výplatné pásky žalovanej, úverovú správu z NRKI, platobný doklad za účelom preukázania výdavkov žalovaného z čoho usúdil, že celkový príjem žalovanej činil 1088,93 eur, preto po odpočítaní výšky nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb. Žalovaná nemala príjem v SR, preto bolo potrebné predložiť jej výplatné pásky. S poukazom na tieto skutočnosti trval na podanej žalobe v plnom rozsahu.

Právny zástupca žalobcu na žiadosť súdu oznámil, že žiada o pokračovanie v konaní pred miestne príslušným Okresným súdom Nové Zámky, čím sa platobný rozkaz zrušil a Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec tunajšiemu súdu dňa 28.02.2025 na ďalšie konanie.

4. Na pojednávaní dňa 12.06.2025 právny zástupca žalovanej zotrval na svojich prednesoch. Uviedol, že pri stanovení úrokovej sadzby a RPMN sa pridrižiava obsahu tabuľky, a to ktorá bola uverejnená na stránke NBS a kde sú uvedené priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých eurách rezidentov eurozóny, pričom pri nových obchodoch za 3. štvrtrok 2018 so splatnosťou nad 5 rokov je uvedené 5,7 %.

5. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 04.09.2025 zotrval na svojich doterajších prednesoch a predniesol námietky žalovanej v súlade s obsahom podaného odporu, pričom namietal výšku úrokovej sadzby, ako aj skutočnosť, že zo strany žalobcu nedošlo k riadnemu zosplatneniu úveru, pretože žalobca zaslal žalovanej výzvu na zaplatenie zostatku úveru datovanú dňa 01.12.2023, ktorá bola daná na poštovú prepravu dňa 04.12.2023 a dňa 05.12.2023 bola uložená na pošte Veľký Kýr a vrátená žalobcovi, ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 29.12.2023, napriek tejto skutočnosti žalobca žalovanej podaním zo dňa 21.12.2023 zosplatnil celý úver, a to vo výške 3534,90 eur, z čoho však nebolo možné zistiť, z čoho predmetná suma pozostáva, pretože vo výzve pred zosplatnením úverovej zmluvy bola uvedená suma 2064,35 eur.

6. Ani na jedno pojednávanie sa právny zástupca žalobcu nedostavil, požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu hospodárnosti konania, preto súd pojednával v jeho neprítomnosti podľa § 180 CSP.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom právnej zástupkyne žalovanej, oboznámením sa so žalobou, žaloba, plnomocenstvom, predžalobnou výzvou z 27.10.2024, epotvrdením, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ č. A. z 27.12.2018, Úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., splátkovým kalendárom zmluvy o úvere, posudzovaním schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, úverovou správou, oznámením pred zosplatením úverovej zmluvy, výzvou k splateniu celého úveru – zosplatením z 21.12.2023, kalkuláciou finančného vyrovnania pre predčasné splatenie a ukončenie úverovej zmluvy, výpisom čerpania splátok a úhrad, platobným rozkazom upomínacieho súdu sp. zn. 33Up/41/2025 z 22.01.2025, odporom proti platobnému rozkazu z 09.02.2025, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu k odporu z 26.02.2025, upovedomením o postúpení, vyjadrenie žalovaného z 03.04.2025, žiadosťou žalovaného o odročenie pojednávania z 15.04.2025, posúdením návrhu na odročenie pojednávania, ospravedlnením právneho zástupcu žalobcu z 03.06.2025, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu z 26.06.2025, ospravedlnením právneho zástupcu žalobcu z 02.09.2025 a zistil tento skutkový a právny stav:

8. Súdu je zo svojej rozhodovacej činnosti všeobecne známe, že žalobca je zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Trnava pod obchodným menom Home Credit Slovakia, a.s. od 27.10.1999, jeho sídlom je Teplická 7434/147, Piešťany a má pridelené IČO: 36 234 176. Do predmetu podnikania (činnosti) patrí, okrem iného, aj poskytovanie spotrebiteľských úverov v neobmedzenom rozsahu.

9. Dňa 27.12.2018 bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č.: SUA18/005391 (ďalej aj zmluva o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere, úverová zmluva, citovaná zmluva alebo zmluva) medzi žalobcom, v zastúpení D. G., A., ako sprostredkovateľom predmetu financovania a žalovanou ako klientom, alebo dlžníkom. D. G., A., vystupovala jednak ako zástupca veriteľa, teda žalobcu a zároveň aj ako sprostredkovateľ predaja predmetu financovania, ktorý pozostával z osobného motorového vozidla Volkswagen Passat s číslom VIN: H. (ďalej aj vozidlo alebo motorové vozidlo). Žalovaná prejavila záujem o kúpu motorového vozidla a zároveň požiadala veriteľa o poskytnutie úveru. Konečná cena predmetu financovania predstavovala 14990 eur, poplatok za uzatvorenie úverovej zmluvy 0 eur, akontácia zaplatená klientom v hotovosti pri podpise úverovej zmluvy 4497 eur a celková výška úveru 10493 eur (články 1. zmluvné strany, 2. predmet financovania, 3. úver úverovej zmluvy). Bod 4. zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahuje podmienky splácania úveru. Jednalo sa o účelový úver na úhradu ceny predmetu financovania s ročnou úrokovou sadzbou 19,009203 %, RPMN 20,08 %, celkových nákladov spotrebiteľa 5821,60 eur, celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom 16314,60 eur, dátumu prvej mesačnej splátky 24.01.2019, počtu splátok 60 pri mesačnej splátke 271,91 eur, dobe trvania zmluvy 60 mesiacov, splatnosťou mesačných splátok vždy k 24. dňa v kalendárnom mesiaci, spôsobom úhrady mesačných splátok bankovým prevodom, špecifikáciu účtu a variabilného symbolu, na ktorý bolo potrebné mesačné splátky poukazovať. Citovaná zmluva obsahovala aj ďalšie body 5. až 10.: bod 5. dôsledky nesplácania úveru a porušenia Vašich povinností zo zmluvy, bod 6. poplatky vzťahujúce sa k úveru, bod 7. zabezpečenie úveru (zmluvou o zriadení záložného práva predmetu financovania), bod 8. havarijné poistenie, bod 9. poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla - povinné zmluvné poistenie, bod 10. záverečné ustanovenia.

10. Žalobca k žalobe pripojil aj úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - auto/moto (platné od 14.09.2018), ktoré obsahujú 10 hláv: 1. Základné ustanovenia, 2. Uzatvorenie zmluvy, 3. Účel úveru a poskytnutie úveru, 4. Podmienky splácania úveru, 5. Povinnosti klienta vo vzťahu k predmetu financovania, 6. Zabezpečenie úveru, 7. Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru, 8. Poistenie, 9. Riešenie sporov, 10. Záverečné ustanovenia.

11. Súčasťou spisového materiálu je aj splátkový kalendár zmluvy o úvere č.: A., ktorý zahŕňa akontáciu dňa 27.12.2018 vo výške 4497 eur a 60 mesačných splátok po 271,91 eur splatných vždy do 24.dňa, toho ktorého mesiaca, od 24.01.2019 do 24.12.2023, pričom pri každej z mesačných splátok je uvedené aká časť je určená na splatenie istiny a úroku. Podľa výpisu čerpania splátok a úhrad žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 10493 eur dňa 27.12.2018, pričom k 29.11.2024 mala predstavovať čiastka predpisu 17848,23 eur (úrok z omeškania 89,56 eur, nesplatená istina 1045,92 eur, úrokové vyrovnanie 424,63 eur, dlžné splátky 15226,96 eur, dlhy ostatné - zmluvné pokuty 797,16 eur, poplatok externej

agentúry 264 eur), žalovaná mala uhradiť celkovo 16314,60 eur a napokon dlh bol vyčíslený na 17848,23 eur.

12. Listom zo dňa 01.12.2023 a označeným ako oznámenie pred zosplatením úverovej zmluvy žalobca adresoval žalovanej na adresu jej trvalého pobytu oznámenie, že čiastka k úhrade predstavovala 2064,35 eur, na zaplatenie ktorej bola zároveň vyzvaná najneskôr do 14 dní odo dňa odoslania výzvy. Žalovaná bola ďalej upozornená, že ak dlžná suma nebude uhradená do 30 dní, žalobca pristúpi dňa 20.12.2023 k predčasnému ukončeniu úverového vzťahu. Výška istiny bola vyčíslená v sume 1793,54 eur a nezaplatených úrokov 270,81 eur. Zásielka bola odoslaná žalovanej na adresu jej trvalého pobytu dňa 04.12.2023, o čom svedčí epotvrdenka s podacím číslom B..

13. Podaním zo dňa 21.12.2023 a označeným ako výzva k splateniu celého úveru - zosplatenie žalobca oznámil žalovanej, že v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úverovej zmluvy pristúpil žalobca dňa 20.12.2023 k zosplateniu úveru vo výške 3534,90 eur a súčasne bola vyzvaná na úhradu tejto sumy bez zbytočného odkladu, najneskôr do 14 dní na stanovený bankový účet s pripojeným variabilným symbolom. Žalovaná bola upozornená, že v opačnom prípade môže byť financované motorové vozidlo odobraté a následne speňažené. Žalobca nepreukázal, že zásielka bola odoslaná žalovanej a akou formou.

14. Žalobca vyhotovil kalkuláciu finančného vyrovnanie pre predčasné splatenie a ukončenie úverovej zmluvy č. A. k 20.12.2023 s celkovou čiastkou predčasného splatenia 3534,90 eur. Touto kalkuláciou bola žalovaná upozornená, aby výslednú čiastku uhradila najneskôr do dátumu splatnosti, teda do 04.01.2024.

15. Právna zástupkyňa žalobcu oznámila žalovanej listom zo dňa 27.10.2024 prevzatie právneho zastúpenia žalobcu a popri tom ju vyzvala predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu vo výške 2540,59 eur do 30 dní s upozornením, že v opačnom prípade veriteľ môže podniknúť ďalšie právne kroky, s ktorými môžu byť spojené zvýšené náklady. Predžalobná výzva bola adresovaná žalovanej na adresu jej trvalého pobytu dňa 29.10.2024, a to podľa pripojenej epotvrdenky pod podacím číslom RG245201396SK.

16. Žalobca v priebehu sporu predložil súdu listiny, z ktorých mal vychádzať pri skúmaní bonity žalovanej. Jednalo sa o interný dokument o posúdení bonity, úverovú správu z registra dlžníkov a výplatné pásky. Interný dokument o posúdení bonity, teda o schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver pri úverovej zmluve obsahuje špecifikáciu úveru klienta, finančných údajov. Pri finančných údajoch okrem označenia zamestnanca na dobu neurčitú a s výškou príjmu 1249 eur je uvedená splátka u iných spoločností 0 eur, bez exekúcií a pri NRKI bol vykonaný dopyt s negatívnym výsledkom. Žalobcom bolo ďalej zistené, že žalovaná nemala záväzky voči sociálnej poisťovni a nebola vedená v evidencii dlžníkov na portáli dlžník.sk. Osoba žalovanej bola ďalej charakterizovaná ako disponent v Rakúsku, ktorý dostáva príjem na zahraničný účet, je slobodná a bezdetná, pričom doložila pracovnú zmluvu a posledné tri výplatné pásky za mesiace 09/2018 až 11/2018 pri priemernom mesačnom príjme 1294,24 eur. Pripojená úverová správa z registra dlžníkov bez uvedenia dátumu zahŕňa osobu žalovanej, sumarizáciu s 1 splátkovou žiadosťou. Žalovaná uzatvorila dňa 01.03.2018 pracovnú zmluvu s rakúskym zamestnávateľom. Pracovný pomer sa začal 01.03.2018 pri bežnom pracovnom čase na plný úväzok 40 hodín. Mesačná mzda bola dohodnutá vo výške 1294,24 eur v hrubom. Výplatné pásky žalovanej za mesiace 9/2018 až 11/2018 svedčia o jej mesačnom príjme na úrovni 1294,24 eur.

17. Spolu s podaním odporom žalovaná predložila súhrnnú informáciu o údajoch o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3.štvrtrok 2018, kde je uvedená k 30.09.2018 zmluvná hodnota RPMN pri splatnosti nad 1 do 5 rokov vrátené vo výške 10,53, predložila aj potvrdenie o výške SIPO na adrese prechodného pobytu vo výške 62,27 eur. Žalovaná predložila aj špecifikáciu úveru klienta a finančných údajov, z ktorej vyplynulo, že maximálna možná splátka klienta činí 871,14 eur, žalobca stanovil výšku mesačných splátok na sumu 271,91 eur a rozdiel medzi týmito sumami predstavuje 599,23 eur.

18. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) v znení do 30.06.2024 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

19. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

20. Podľa § 52 ods. 3 OZ v znení do 30.06.2024 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 4 OZ v znení do 30.06.2024 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení od 01.09.2018 do 31.12.2018 (ďalej aj citovaného zákona) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

26. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. citovaného zákona veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky^{17a}) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

27. Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. citovaného zákona prevádzkovateľ registra je povinný poskytnúť veriteľovi podľa § 20 ods. 1 písm. a), banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky údaje z registra v rozsahu podľa odseku 9 písm. b) až p) na splnenie účelu podľa odseku 4 bez súhlasu spotrebiteľa, za podmienok určených týmto prevádzkovateľom. Prevádzkovateľ registra je oprávnený na základe splnomocnenia od veriteľa získať údaje podľa prvej vety z iných registrov.

28. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z.z. citovaného zákona veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

29. Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z.z. citovaného zákona vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,^{17a}) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na

údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

30. Podľa § 7 ods. 18 zákona č. 129/2010 Z.z. citovaného zákona veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

31. Podľa § 7 ods. 19 zákona č. 129/2010 Z.z. citovaného zákona veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

32. Podľa § 7 ods. 20 zákona č. 129/2010 Z.z. citovaného zákona na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17a)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

33. Podľa § 7 ods. 27 citovaného zákona Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17a) peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, 17ab) a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17a) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom 17d) a na príjem spotrebiteľa.

34. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

35. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nespĺcania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

36. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g)ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa)

37. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

38. Spotrebiteľskou zmluvou je akákoľvek súkromnoprávna zmluva, ktorá sa vyznačuje definičnými znakmi uvedenými v § 52 ods. 1 OZ, bez ohľadu na to, či je upravená Občianskym zákonníkom, Obchodným zákonníkom alebo iným zákonom a teda ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách je potrebné použiť aj na právne vzťahy, ktoré vznikajú aj na základe iných zákonov z oblasti súkromného práva. Medzi spotrebiteľské zmluvy môžeme zásadne zaradiť len zmluvy, ktoré majú odplatný charakter.

39. Za porušenie povinnosti podľa § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. možno považovať posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch spotrebiteľa, alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov spotrebiteľov na účely posudzovania ich schopnosti splácania úveru (rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co/163/2016 zo dňa 31.08.2017).

Veriteľ v zmysle ustanovení § 7 a § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poistného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a podobne (rozsudok Krajského súdu v Prešove 21Co/139/2017 zo dňa 29.05.2018).

Ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zakotvuje povinnosť veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe relevantných a aktuálnych informácií. Toto ustanovenie by malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať úver a správať sa tak obozretné, jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania si finančných prostriedkov na strane spotrebiteľov (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18.6.2019 sp. zn. 10Co/6/2019).

Následok (t. j. že úver je bezúročný a bez poplatkov) v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti v zmysle § 11 ods. 2 (veta druhá a nasl.) zaviedla novela zákona o spotrebiteľských úveroch, zákon č. 352/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 394/2011 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Podľa dôvodovej správy týmto sa dosiahne pôvodný zámer predkladateľa stanoviť určité dôsledky porušenia povinností ustanovených zákona o spotrebiteľských úveroch. Jedná sa o súčasť dôslednej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa a je transpozíciou všeobecnej požiadavky smernice 2008/48/ES na stanovenie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií. Mechanizmus by mal motivovať veriteľa a zároveň prinášať spotrebiteľovi finančnú výhodu v prípade pochybenia veriteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalobcu ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho

stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje (rozsudok Krajského súdu v Trnave 9CoCsp/77/2020 zo dňa 28.07.2021).

40. Ustanoveniu § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2020 sp. zn. 5 Cdo 36/2020).

41. V rozsudku z 15. decembra 2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020, publikovanom v zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR pod R 4/2021, najvyšší súd vyslovil záver, že „Ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje režim doručovania hmotnoprávných úkonov. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o takzvanú teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon. 11.2. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozičnej sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010). Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhoďenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posielať aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Pre čas dôjdenia prejavu vôle ďalej platí, že prejav vôle musí dôjsť adresátovi v čase, v ktorom sa podľa obvyklých okolností mohol s obsahom prejavu vôle oboznámiť; záleží teda na tom, kedy adresát mal a mohol predpokladať prijatie prejavu. Dôjdením prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať“.

42. Ustanovenie § 9 ods. 1 a 2 citovaného zákona stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba, a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Sankcia neplatnosti by totiž neprímerane tvrdo dopadala na spotrebiteľa, ktorý by tým stratil výhodu splátok, a mohol by sa tak dostať do ťažko riešiteľnej situácie, pretože spravidla finančné prostriedky z úveru už použil a nemá možnosť ich bezprostredne splatiť v celej výške. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy namiesto sankcie neplatnosti

sankcionuje veriteľa tým, že ak zmluva neobsahuje presne vymedzené náležitosti, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 zákona o spotrebiteľských úveroch).

43. Vecnou legitimáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti, teda je pasívne vecne legitimovaný (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9).

44. V danej veci ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 27.12.2018, z ktorej žalobca vyvodzuje uplatnený nárok. Spotrebiteľský charakter veci vyplýva z povahy účastníkov právneho vzťahu, pretože veriteľ vystupoval v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa, pričom charakteristika ich postavenia je bližšie rozvedená v predchádzajúcej časti odôvodnenia. Bolo preto nutné na túto zmluvu aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení k 27.12.2018, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení do 31.12.2018, Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 v znení účinných v čase vzniku právnych vzťahov ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

45. Prioritne sa súd zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitimácie žalobcu a pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v spore so záverom, že je daná. V zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.12.2018 žalobca vystupoval v postavení veriteľa, teda dodávateľa podľa § 52 ods. 3 OZ v znení do 30.06.2024 a žalovaná v postavení klienta, teda spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 OZ v znení do 30.06.2024.

46. Žalovaná v prvom rade namietala, že žalobca pred uzatvorením úverovej zmluvy so žalovanou nemal postupovať zákonným spôsobom; naopak žalovaná mala výhrady, že žalobca pri poskytnutí spotrebiteľského úveru nekonal s odbornou starostlivosťou a mal hrubo porušiť svoje povinnosti podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. Predovšetkým pred samotným uzatvorením úverovej zmluvy si od žalovanej nemal vyžiadať doklady o príjmoch, výdavkoch, rodinnom stave a mal vychádzať výlučne z údajov poskytnutých telefonicky žalovanou, a ktoré nemal preverovať. Nemal ďalej prihliadať na údaje z príslušnej databázy, alebo registra na účely posudzovania schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver. Žalobca tak nemal riadne preskúmať bonitu žalovanej a s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 2 citovaného zákona a mala za to, že splatenie úveru nie je možné požadovať jednorazovo.

47. Žalobca k otázke preverovania bonity žalovanej uviedol, že s výhradami žalovanej nesúhlasí, pretože pri skúmaní jej bonity vychádzal z nasledovných listín:

- a. matričný list klienta, kde sú uvedené údaje o žalovanom,
- b. interný dokument o posúdení bonity,
- c. úverová správa z registra dlžníkov,
- d. pracovná zmluva,
- e. výplatné pásky.

48. K uvádzanej skutočnosti, teda k povinnosti veriteľa pred uzavretím zmluvy posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, sa uvádza nasledovné. Podľa čl. 8 ods. 1/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 citovaného zákona s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz sa kladie na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Schopnosť

spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti od frekvencie splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí, okrem iného, analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov. Žalobca špecifikoval, v čom spočíval jeho prístup postupovať s odbornou starostlivosťou, aké všetky informácie týkajúce sa schopnosti žalovanej splácať úver zisťoval, ako informácie vyhodnocoval. Na základe toho súd urobil záver, že žalobca nepreukázal posudzovanie schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou ešte pred uzavretím zmluvy. Z úverovej zmluvy, ako aj z listín označených žalobcom, interného dokumentu o posúdení bonity žalovanej, úverovej správy z registra dlžníkov, pracovnej zmluvy a výplatných pásov vyplývala výška čistej mesačnej mzdy za posledné tri mesiace vo výške 1294,24 eur, bývanie u rodičov, bez vyživovacích povinností, čo však samo o sebe nepostačuje na posúdenie schopnosti splácať úver. V konaní totiž bolo preukázané, že v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda v čase k 27.12.2018, žalovaná v skutočnosti nemala bydlisko u rodičov, ale v zahraničí v Rakúsku, kde bývala v podnájme, pričom žalobca si žiadnym hodnoverným spôsobom nepreveril výšku jej nákladov súvisiacich s bývaním. Rovnako tak žalobca zostal pasívny v okolnostiach zisťovania úverovej zaťaženia žalovanej v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a pri zisťovaní jej platobnej disciplíny. V žiadnom prípade je nepostačujúci postoj žalobcu v tom, že pri vyhodnocovaní bonity žalovanej vychádzal len z čistého príjmu žalovanej a jej životného minima. Výsledkom týchto úvah je záver súdu, že veriteľ postupoval len formálne bez naplnenia účelu predpokladaného ustanovením § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení do 31.12.2018. Výsledkom toho je konštatovanie, že úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona. Pri závere sa uvádza, že z vykonaného dokazovania bolo zistené a v konečnom dôsledku aj medzi stranami nesporné, že výška poskytnutého spotrebiteľského úveru je 10493 eur, že žalovaná doteraz zaplatila žalobcovi 15409,77 eur, čo pri rešpektovaní záveru bezúročnosti a bez poplatkovosti spotrebiteľského úveru znamená viac, ako žalobcovi prináleží, a súdu tak nezostávalo nič iné, ako žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

49. Nakoľko už samotný záver o nedostatku podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona k § 11 ods. 2 citovaného zákona v predmetnej úverovej zmluve postačuje pre záver o bezúročnosti a bez poplatkovosti daného úveru, nebolo ďalej potrebné, vzhľadom na zásadu procesnej ekonómie (čl. 17 CSP), sa potom už zaoberať ďalšími výhradami žalovanej, predovšetkým s namietanými nedostatkami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písmeno c), písmeno k) citovaného zákona a s údajnými nedostatkami pri rôznych poplatkoch, resp. zmluvných pokutách.

50. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP k § 255 ods. 1 CSP a žalovanej úspešnej v spore priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.